

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj: P-6632/2022-43

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sutkinji toga suda Davorki Ćurko Nasić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Suzane Kukulj, OIB: 36821113527, iz Zagreba, Ulica Hermana Bužana 6b, koju zastupa punomoćnik Dražen Lančić, odvjetnik u Zagrebu, protiv tuženika Addiko Bank d.d., OIB: 1403633877, iz Zagreba, Slavonska avenija 6, kojeg zastupa punomoćnik Hrvoje Matić, odvjetnik u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane glavne i javne rasprave, zaključene dana 2. rujna 2026., u nazočnosti zamjenice punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, dana 29. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I Utvrđuju se ništetnim i bez pravnog učinka odredbe sadržane u Ugovoru o kreditu broj: 156-142/2006, u dijelu koji se odnosi na promjenjivu kamatnu stopu u skladu s jednostranim Odlukama tuženika kao kreditora.

II Utvrđuju se ništetnim i bez pravnog učinka odredbe sadržane u Ugovoru o kreditu broj: 156-142/2006, u dijelu koji se odnosi na otplatu kredita u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju za CHF kreditora na dan plaćanja kredita.

III Nalaže se tuženiku Addiko Bank d.d. isplatiti tužiteljici Suzani Kukulj iznos od 3.712,53 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 1. listopada 2015. pa do isplate, i to za razdoblje do 31. prosinca 2022. po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, uvećanoj za tri postotna poena, za razdoblje od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023., po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja, koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta, za tri postotna poena, te za razdoblje od 30. prosinca 2023. do isplate, po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku od 15 dana.

IV Nalaže se tuženiku Addiko Bank d.d. isplatiti tužiteljici Suzani Kukulj iznos od 14.430,91 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 1. listopada 2015. pa do isplate, i to za razdoblje do 31. prosinca 2022. po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, uvećanoj za tri postotna poena, za razdoblje od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023., po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja, koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta, za tri postotna poena, te za razdoblje od 30. prosinca 2023. do isplate, po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku od 15 dana.

V Nalaže se tuženiku Addiko Bank d.d. isplatiti tužiteljici Suzani Kukulj iznos od 4.302,61 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 1. listopada 2015. pa do isplate, i to za razdoblje do 31. prosinca 2022. po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, uvećanoj za tri postotna poena, za razdoblje od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023., po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja, koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta, za tri postotna poena, te za razdoblje od 30. prosinca 2023. do isplate, po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku od 15 dana.

VI Odbija se zahtjev tužiteljice za isplatu iznosa od 6.901,21 EUR, kao i dio zahtjeva za isplatu iznosa od 446,48 EUR.

VII Nalaže se tuženiku naknaditi tužiteljici parnični trošak u iznosu od 6.075,00 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 29. rujna 2026. do isplate, po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem za tri postotna poena referentne stope, koja je kamatna stopa koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granična kamatna stopa proizašla iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužiteljica u tužbi navodi da su stranke sklopile Ugovor o kreditu broj 156-142/2006, s pripadajućim aneksima, temeljem kojeg joj nje tuženik isplatio protuvrijednost iznosa od 142.100,00 CHF po srednjem tečaju za CHF Hypo-Adria-Bank d.d. (prednika tuženika), važećem na dan korištenja kredita uz ugovornu

kamatu koja je promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama banke, te uz zateznu kamatu po dospeljeću. Ubrzo nakon sklapanja istog, tuženik je obavijestio tužiteljicu o promjeni kamatne stope, te je došlo do promjene mjesečnog anuiteta koji je znatno porastao, s kojom promjenom se tužitelj nije suglasio. Istim je ugovorena otplata u jednakim mjesečnim anuitetima, u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF na dan otplate kredita, a zbog porasta tečaja iznos mjesečnog anuiteta u kunama se uvelike povećavao. Tužiteljica tvrdi da je tuženik ni na koji način nije informirao niti joj objasnio što znači promjenjiva kamatna stopa, niti ju je informirao o valuti CHF i rizicima takvog ugovaranja, već joj je ponudio kao jedinu opciju sklapanja ugovora upravo u valuti CHF i to sa standardnim odredbama. Pritom ona nije imala priliku mijenjati ugovorne odredbe, već je dovedena u situaciju da ukoliko ne prihvaća ponuđene uvjete, može samo odustati od predloženog ugovora. Ugovor o kreditu ne sadrži navedene informacije vezane uz valutnu klauzulu u valuti CHF, a niti su u istom vidljivi kriteriji na temelju kojih bi tužiteljica, kao prosječni potrošač koji ne raspolaže stručnim znanjem, mogla predvidjeti ekonomske i financijske posljedice takvog ugovaranja. Smatra da u slučaju da ju je tuženik na odgovarajući način informirao i objasnio joj sve o svim rizicima takvog ugovaranja, kao i upoznao je s činjenicom da HNB ne štiti tečaj kune prema CHF onako kako to čini prema EUR, kao i s činjenicom da je uz valutnu klauzulu u CHF vezan rizik tzv. valute utočišta, a koji rizik nije postojao kod valute EUR, ona zasigurno ne bi pristala na takav ugovor. Nadalje, ugovor o kreditu tuženik je sastavio unaprijed, a da o ugovornim odredbama nije pregovarao s tužiteljicom kao korisnikom kredita, te je opisano postupanje tuženika vezano uz ugovaranje promjenjive kamatne stope, između ostalog, izostanak pregovora, utvrđeno i u postupku kod Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012, presuda iz kojeg je potvrđena presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/2013, a što za posljedicu ima neravnotežu u pravima i obvezama ugovorenih strana na štetu potrošača, odnosno tužiteljice. Pozvala se i na presudu Visokog trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj PŽ-6632/2017 od 14. lipnja 2018., kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. i u dijelu kojim je utvrđeno da su tužene banke povrijedile kolektivne interese i prava potrošača - korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima i koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica CHF, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja predmetnih ugovora nisu potrošače u cijelosti informirale o svim potrebnim parametrima bitnima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, te da su time postupile suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o obveznim odnosima, a što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana. Navodi i da su stranke sklopile aneks Ugovora o kreditu broj 156-142/2006 dana 6. studenoga 2015., kojim je izvršena konverzija kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredit denominiran u kunama s valutnom klauzulom u EUR, koji se aneks primjenjuje od 30. rujna 2015., unatoč čemu smatra da joj je tuženik dužan vratiti sve što je primio do dana konverzije na temelju ništetnih ugovornih odredbi ugovora. Slijedom navedenog, tužiteljica je predložila da sud utvrdi ništetnima odredbe Ugovora o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi i otplati kredita u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju CHF kreditora na dan plaćanja kredita, kao i da joj vrati preplaćeni iznos do dana konverzije i to po osnovi ništetnosti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi od 31.336,80 kn te po osnovi ništetnosti odredbe o valutnoj klauzuli u CHF iznos od 116.690,12 kn, sve sa zateznim kamatama tekućim od dana plaćanja pojedinog preplaćenog iznosa do

isplate, kao i po osnovi razlike glavnice utvrđene prilikom konverzije iznos od 11.441,10 kn sa zateznim kamatama tekućim od 1. listopada 2015. do isplate, uz naknadu parničnog troška sa zateznim kamatama tekućim od dana donošenja presude do isplate.

2. Tuženik se u odgovoru na tužbu usprotivio tužbi i tužbenom zahtjevu, kako u osnovi, tako i u visini, ne sporeći da je s tužiteljicom sklopio Ugovor o kreditu broj 156-142/2006, međutim, tvrdi da je navedeni Ugovor izmijenjen sklapanjem Aneksa, koji joj je ponuđen sukladno Zakonu o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju. Navedenim Aneksom je izjednačen položaj tužiteljice s položajem korisnika kredita u EUR te je u tom smislu izmijenjena odredba valutnoj klauzuli i o kamatnoj stopi, tako da je ista vezana uz EURIBOR, pa je stopa bila određiva kroz cijelo vrijeme trajanja Ugovora, a koje odredbe su primijenjene retroaktivno. Smatra, stoga, da tužiteljica nema pravni interes za vođenje ovog postupka. Nadalje, navodi da je ugovaranje valutne klauzule dopušteno Zakonom o obveznim odnosima te da volja ugovornih strana nije bila sklapanje kunskog kredita niti ugovora s fiksnom kamatnom stopom. Istaknuo je i prigovor zastare. Slijedom navedenog, predložio je odbiti tužbeni zahtjev i naložiti tužiteljici da mu naknadi troškove parničnog postupka.

3. Tijekom postupka izvedeni su dokazi uvidom u dopise, nacrt Aneksa uz Ugovor o kreditu broj 156-142/2006 od 6. studenoga 2015., Ugovor o kreditu broj 156-142/2006 od 4. rujna 2006. (dalje: Ugovor), Aneks uz Ugovor o kreditu broj 156-142/2006 sa sporazumom o osiguranju novčane tražbine od 19. siječnja 2016. (dalje: Aneks), Izračun konverzije kredita denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF, mišljenje vještaka Zrinka Ručevića, otplatni plan, specifikaciju uplata, pregled prometa za klijenta, Obavijest o promjenama kamatnih stopa, Obavijest o provedenoj konverziji, izjavu svjedoka, izveden je dokaz financijskim vještačenjem po stalnom sudskom vještaku Darku Prpiću iz društva Darfin d.o.o., koji vještak je i saslušan, saslušan je svjedok Mario Vukoja te je saslušana tužiteljica.

4. Ocjenjujući u postupku izvedene dokaze, sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev osnovan kao u točki I-V izreke.

5. Među strankama nije sporno da su 4. rujna 2006. sklopile Ugovor, kojim je prednik tuženika Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. tužiteljici, kao korisnici kredita, stavio na raspolaganje kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 142.100,00 CHF i to po srednjem tečaju za CHF tečajne liste tuženika važećem na dan korištenja kredita, kako to i proizlazi iz čl. 2. Ugovora, a nije sporno, te i proizlazi iz sadržaja Ugovora, niti da se istim tužiteljica obvezala otplatiti kredit u 180 mjesečnih anuiteta u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 1.120,02 CHF obračunatih po srednjem tečaju kreditora na dan plaćanja (čl. 4. st. 3.). Nadalje, nije sporno da je istim Ugovorom ugovorena i promjenjiva kamatna stopa, koja je na dan sklapanja ugovora iznosila 4,95% godišnje, te koja je ugovorena kao promjenjiva sukladno jednostranoj Odluci o kamatnim stopama tuženika, što i proizlazi iz čl. 3. st. 1. i čl. 6. Ugovora, iz kojeg proizlazi i da je tužiteljica potpisom Ugovora prihvatila pisane obavijesti banke o visini kamatne stope i visini anuiteta u skladu s promijenjenom kamatnom stopom, a iz sadržaja Ugovora proizlazi i da se radilo o stambenom kreditu. S obzirom da iz iskaza tužiteljice, koji je sud u cijelosti prihvatio kao logičan i neposredno uvjerljiv, proizlazi da je kredit podigla radi rješenja stambenog pitanja, utvrđeno je da se radi o potrošačkom ugovoru u smislu čl. 3. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine br. 96/03, dalje: ZZP/03), što tuženik niti ne osporava. Nije sporno niti da su stranke sklopile dana 19. siječnja 2016. Aneks Ugovoru, kojim je izvršena konverzija istog u ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u EUR, te nije sporno da je isti sklopljen sukladno Zakonu o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne

novine br. 102/15, dalje: ZID ZPK/15), što i proizlazi iz sadržaja navedenog Aneksa, u kojem je navedeno i da je tužiteljica prihvatila izračun konverzije u kredit s valutnom klauzulom u EUR sa stanjem na dan 30. rujna 2015. te da je na taj dan preostala glavnica utvrđena u iznosu od 47.003,82 EUR, a u istom je utvrđeno i da iznos preplate obveze tužiteljice iznosi 56.127,77 kn, kao i da će se isti koristiti za namirenje budućih anuiteta do 50%, dok se ne iskoristi.

6. Sporno je jesu li odredbe predmetnog Ugovora o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF ništetne, kao i može li se tužiteljica pozivati na utvrđenja suda iz spora za zaštitu kolektivnih prava i interesa potrošača vođenog kod Trgovačkog suda u Zagrebu pod poslovnim brojem P-1401/12, odnosno, s obzirom na izvršenu konverziju ugovora o kreditu, ima li ona pravo tražiti povrat iznosa za koji je preplatila svoju obvezu iz Ugovora po toj osnovi. Nadalje, sporna je visina tražbine, kao i je li nastupila zastara.

7. Svjedok Mario Vukoja je iskazao da je 2006. bio zaposlen kod tuženika i radio na sklapanju ugovora o kreditu, odnosno bio je potpisnik istih, ali je i, po potrebi, sudjelovao u pregovorima s klijentima. Tužiteljice se ne sjeća i ne zna je li sudjelovao u sklapanju predmetnog Ugovora, ali je potvrdio, kada mu je predložen, da se na njemu nalazi njegov potpis, što ne znači da je on s njom komunicirao, već da je on jedan od potpisnika. Za kredite s valutnom klauzulom u CHF je iskazao da su imali nižu kamatnu stopu u odnosu na druge kredite, pa su bili povoljniji za klijente, a upitan o informiranju klijenata o rizicima tog pravnog posla, iskazao je da su upozoravali stranke da je tečaj kune u odnosu na EUR pod kontrolom HNB, za razliku od CHF, što su trebali reći po nalogu uprave, odnosno trebali su reći da je valuta CHF stabilna zadnjih deset godina. Nisu govorili klijentima da se radi o valuti utočišta koja može biti nestabilna u vrijeme ekonomskih kriza, s tim da je njemu kao ekonomistu ta informacija bila poznata, ali nije smatrao potrebnim da to pojasni klijentima. Iskazao je i da nisu pojašnjavali način promjene kamatne stope, već bi rekli da se ista neće promijeniti prvih pet godina, a kasnije da će biti promjenjiva i da će to ovisiti o EURIBORU, jer je i to bila uputa uprave, dok su parametre promjene kamatne stope objašnjavali tek na upit klijenta, a ne u svakom slučaju. Dodao je i da se radilo o standardnom obrascu ugovora o kreditu te se nije moglo pregovarati o nekoj ugovornoj odredbi i ugovarati išta mimo te šprance.

8. Tužiteljica je iskazala da ju je investitor zgrade u kojoj je odlučila kupiti stan, Hypo Alpe-Adria Consultants, uputio kod prednika tuženika jer bi tamo mogla najbrže riješiti kredit. U to vrijeme tuženik je kredite reklamirao s visinom kamatne stope, te joj je tamo rečeno da može, s obzirom na prihode, podići kredit u CHF, jer bi joj u valuti EUR rata prelazila visinu plaće, pa je pristala na kredit s valutnom klauzulom u CHF. Ona se pritom raspitala zašto se nude krediti u CHF, ali su joj rekli da ne znaju zašto, te da je to valuta koja je stabilna već stotinu godina i da ne bi trebala postati nestabilna u razdoblju otplate kredita, pa je tako tužiteljica prihvatila tu opciju. Prilikom dogovaranja kredita nije bilo nikakvih upozorenja od strane tuženika vezano za rizike tog posla, a ne sjeća se ni da se stopa nije mijenjala prvih pet godina, kako je to iskazao svjedok Mario Vukoja, već se i prije mijenjala. Iskazala je da svjedoka nije ranije vidjela i da on nije sudjelovao u dogovaranju kredita s njom. Vezano za promjenu kamatne stope spomenuto joj je da će na to utjecati tržište valute te je spomenut i EURIBOR, ali ništa o načinu promjene joj nije rečeno. Radilo se o ugovoru na standardnom obrascu i nije bilo nikakvog pregovaranja o nekoj ugovornoj odredbi. Dodala je i da joj je rata znatno porasla tijekom otplate, zbog čega je razmišljala o prodaji stana, a kako bi izašla iz te teške financijske situacije, pristala je na konverziju kredita u kredit s valutnom klauzulom u EUR.

9. Među strankama nije sporno ni da je, sukladno čl. 502.a Zakona o parničnom postupku (Narodne novine br. 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25, dalje: ZPP), vođen sudski postupak radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača - korisnika kredita protiv više banaka, koji postupak je vođen pred Trgovačkim sudom u Zagrebu i u kojem je dana 4. srpnja 2013. sud donio presudu poslovni broj P-1401/2012, kojom je utvrđeno da je tuženik (kao 5. tuženik u tom postupku) u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima te koristeći u istima ništetne i nepoštene odredbe, tako da je ugovorena valutna klauzula kojom je glavnica vezana uz valutu CHF, a da prije zaključenja ugovora nije potrošače informirao o svim bitnim parametrima za donošenje odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, te je u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o potrošačkim kreditima i koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, tako da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze u ugovorima o kreditima promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom tuženika i drugim internim aktima banke, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja ugovora tuženik, kao trgovac, i korisnici kreditnih usluga, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali i ugovorom utvrdili egzaktnje parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, što je sve imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na neizvjesnosti iznosa glavnice koju je potrošač u obvezi vratiti te jednostranom povećanju kamatnih stopa, sve na štetu potrošača, pa je time tuženik postupio suprotno odredbama važećeg ZZP/03, ovo u razdoblju do 6. kolovoza 2007., i to čl. 81., 82. i 90., a od 7. kolovoza 2007., pa nadalje, protivno odredbama čl. 96. i 97. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09, dalje: ZZP/07), te suprotno odredbama u pojedinom razdoblju važećeg Zakona o obveznim odnosima.

10. Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu u dijelu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača za ugovorenu redovnu kamatnu stopu, koja je tijekom postojanja obveze po ugovorima o kreditima promjenjiva, potvrđena je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., a Vrhovni sud Republike Hrvatske je 9. travnja 2015. donio presudu broj Revt-249/14-2 kojom je odbijena, između ostalih, i revizija tuženika protiv navedene presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske.

11. Glede povrede kolektivnih interesa i prava potrošača vezano za ugovorenu valutnu klauzulu kojom je obveza vezana uz valutu CHF, za istaknuti je da je Visoki trgovački sud Republike Hrvatske presudom poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014. preinačio prvostupanjsku presudu i odbio ovaj dio tužbenog zahtjeva, te je Vrhovni sud Republike Hrvatske odlukom broj Revt-249/14-2 od 9. travnja 2015. potvrdio presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske o odbijanju ovog dijela tužbenog zahtjeva.

12. Međutim, Ustavni sud Republike Hrvatske je odlukom broj U-III-2521/2015, U-III-2536/2015, U-III-2547/2015, U-III-2565/2015, U-III-2603/2015, U-III-2604/2015 i U-III-2605/2015 od 13. prosinca 2016. ukinuo presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojom je odbijen zahtjev usmjeren na utvrđenje da su povrijeđeni kolektivni interesi i prava potrošača u odnosu na ugovorenu valutnu klauzulu, nakon čega je Vrhovni sud Republike Hrvatske rješenjem broj Revt-575/16-5 od 3. listopada 2017. ukinuo presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-

7129/13-4 od 13. lipnja 2014. u dijelu povrede kolektivnih interesa i prava potrošača vezano za ugovorenu valutnu klauzulu u CHF, te je potom Visoki trgovački sud Republike Hrvatske 14. lipnja 2018. donio presudu poslovni broj PŽ-6632/17, kojom je odbijena u tom dijelu, između ostalih, i žalba ovdje tuženika protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013.

13. Vrhovni sud Republike Hrvatske je odlukom broj Rev-2221/2018-11 od 3. rujna 2019. potvrdio presudu Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-6632/17 i u dijelu kojim je utvrđena povreda kolektivnih interesa i prava potrošača u odnosu na ugovorenu valutu CHF uz koju je vezana glavnica.

14. Dakle, pravomoćnom je presudom u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača, korisnika kredita odlučeno da je tuženik u razdoblju od 1. lipnja 2004. do 31. prosinca 2008. (u kojem razdoblju je sklopljen i Ugovor koji je predmet ovog postupka) povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima te koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je ugovorena redovna kamatna stopa koja je tijekom postojanja obveze promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom i drugim internim aktima tuženika, a da pritom tuženik potrošače nije u cijelosti informirao o svim bitnim parametrima, kao i metodi izračuna tih parametara koji utječu na odluku tuženika o promjeni stope ugovorene kamate, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, utemeljenu na jednostranom povećanju kamatnih stopa, te je odlučeno i da je u istom razdoblju tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita sklapajući ugovore o kreditima te koristeći ništetne i nepoštene ugovorne odredbe, tako da je ugovorena valutna klauzula u valuti CHF, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora, tuženik, kao trgovac, i korisnici kredita, kao potrošači, nisu pojedinačno pregovarali o pojedinim ugovornim odredbama, niti je tuženik potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnima za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, odnosno svim rizicima takvog pravnog posla, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana utemeljenu na neizvjesnosti iznosa glavnice kredita kojeg je potrošač kao dužnik imao obvezu vratiti banci.

15. Sukladno članku 502.c ZPP, ovaj sud je vezan za ova utvrđenja iz navedenog postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača, odnosno konkretno, s obzirom na postavljeni tužbeni zahtjev, vezan je za utvrđenje da je u ugovorima o kreditu sklopljenima od strane tuženika kao kreditora, u razdoblju kada je sklopljen i predmetni ugovor, ništetna odredba o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi i odredba o valutnoj klauzuli vezanoj uz valutu CHF, i to neovisno o tome što se u postupcima kolektivne zaštite pravna zaštita pruža na općenitoj, odnosno apstraktnoj razini, s tim da je tuženik u ovom postupku mogao dokazivati da je u konkretnom slučaju bilo pregovaranja oko spornih ugovornih odredbi, te da je tužiteljica bila upozorena na sve rizike predmetnog pravnog posla, što međutim, nije s uspjehom učinio, jer je na temelju iskaza tužiteljice sud utvrdio da su joj u banci, kao jedini moguć, s obzirom na potrebni iznos kredita i visinu prihoda, ponudili upravo kredit s valutnom klauzulom u CHF, te da pritom nije bila upozorena na rizike takve ugovorne odredbe, već joj je rečeno da se radi o stabilnoj valuti, niti je upoznata s parametrima o kojima je ovisila promjena kamatne stope i načinom promjene iste, a utvrdio je i da nije bilo mogućnosti pregovaranja o pojedinačnim ugovornim odredbama. Pritom je za dodati i da je sud prihvatio iskaz svjedoka Marija Vukoje, jer je isti u pretežitom dijelu logičan i uvjerljiv te sukladan iskazu tužiteljice, izuzev glede navoda da je uputa bila da se klijenti upozoravaju na okolnost da HNB štiti tečaj kune u odnosu na EUR,

za razliku od CHF, jer je u tom dijelu u suprotnosti s iskazom tužiteljice te nelogičan i neuvjerljiv, jer bi bilo za očekivati da takva informacija utječe na odluku prosječnog klijenta vezanu za pristanak na ugovor o kreditu s takvom valutnom klauzulom. Glede po tuženiku priložene izjave njegove zaposlenice Ive Krhlanko Cvetko, za istaknuti je da istu sud nije posebice ocjenjivao, jer se, sukladno odredbama ZPP, svjedoci saslušavaju pred sudom, a njihove pisane izjave nemaju značaj dokaza.

16. Iz navedenog slijedi da su odredbe konkretnog Ugovora o kreditu koji su sklopile stranke, u dijelu u kojem su ugovorene odredbe o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli kojom je obveza tužiteljice na povrat kredita vezana uz valutu CHF, nepoštene i kao takve ništetne, a s obzirom da se radi o ništetnim odredbama, iste se među strankama ne mogu primijeniti i tuženik nema pravo na naplatu svog potraživanja na temelju takvih ugovornih odredbi, odnosno, sukladno čl. 323. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine broj: 35/05, 41/08, 78/15, 29/18, 114/22, 156/22 i 155/23, dalje: ZOO), dužan je vratiti tužiteljici sve što je primio po osnovama koje su utvrđene ništetnim, uključujući i ostvarene koristi. Dakle, tužiteljica bi imala pravo na povrat u dijelu u kojem je njena obveza preplaćena do konverzije, i to kao razliku između iznosa obračunatog po promijenjenoj kamatnoj stopi u odnosu na početnu kamatnu stopu i razliku između iznosa obračunatog po tečaju za valutu CHF primijenjenog kod otplate i tečaja na dan isplate kredita.

17. Nadalje, iako je sklapanjem Aneksa neravnoteža u pravima i obvezama otklonjena za buduće razdoblje, jer je istim Ugovor konvertiran u ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u EUR, to ne znači da je tužiteljica, iako joj je priznat određeni iznos na ime preplate tom prilikom, uistinu i obeštećena kao da ništetnih ugovornih odredbi nije bilo, odnosno ne znači da je u potpunosti dovedena u pravni položaj u kojem bi bila da u predmetnom Ugovoru nije bilo nepoštenih i ništetnih odredbi o valutnoj klauzuli. Naime, o navedenom pitanju postojanja pravnog interesa za pokretanje i vođenje parnica u kojima tužitelj ističe ništetnost ili traži utvrđenje ništetnosti ugovornih odredbi ugovora o kreditu zaključenog u valuti CHF, a u slučajevima kada su stranke zaključile dodatak ugovoru o kreditu kojim je izvršena konverzija kredita, već se izjasnio i Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci od 12. veljače 2019. donesenoj u predmetu broj Rev-2868/18 povodom izvanredne revizije, u kojoj je postavljeno pitanje gubi li sklapanjem dodatka ugovora o kreditu korisnik kredita pravni interes zahtijevati utvrđenje ništetnosti odredbi osnovnog ugovora o kreditu. Na tako izričito postavljeno pravno pitanje, navedeni sud je izrazio stav da sama činjenica da su stranke sklopile dodatak ugovoru o kreditu na temelju ZID ZPK/15, kojim je izvršena konverzija kredita u valuti CHF u kredit uz valutnu klauzulu u valuti EUR, a kojim su u prethodno zaključenom ugovoru o kreditu izmijenili odredbe glede valute obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita, i kojim su postigle sporazum o raspolaganju preplatom, ne znači da je korisnik kredita izgubio pravni interes za utvrđenjem da su pojedine odredbe ugovora o kreditu u valuti CHF ništetne. Ovo stoga što korisnik kredita i nadalje tvrdi da mu nije u cijelosti podmiren dug, odnosno da provedbom konverzije nije u potpunosti obeštećen glede posljedica koje su proizvele ništetne ugovorne odredbe, slijedom čega i postavlja kondemnatorni zahtjev za isplatu, tražeći u konkretnom slučaju i da sud odluči o ništetnosti spornih odredbi, pri čemu treba imati u vidu i to da ništetnost nastupa po samom zakonu i nastaje od samog trenutka sklapanja pravnog posla, kao i da ništetan ugovor ne postaje valjan ni kada uzrok ništetnosti naknadno nestane (čl. 326. st. 1. ZOO), osim u izuzetnim uvjetima koje propisuje čl. 326. st. 2. ZOO. Isto stajalište je taj sud izrazio i u kasnije donesenoj odluci broj Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020. Dakle, tužiteljica, neovisno o

zaključenom aneksu o konverziji, ima pravni interes za pokretanje predmetne parnice, odnosno ovlaštena je u istoj pozivati se na ništetnost pojedinih ugovornih odredbi, kako bi na temelju toga ostvarila zaštitu povrijeđenih prava za koja smatra da joj pripadaju, odnosno kako bi ostvarila pravo na obeštećenje zbog primjene tih ništetnih odredbi, a takav zaključak je u skladu i s pravnim shvaćanjem izraženim i u odluci Suda Europske unije donesenoj 14. ožujka 2019. u predmetu C-118/17 (Dunai protiv Erste bank Hungary), prema kojem shvaćanju odredbu čl. 6. st. 1. Direktive 93/13/EEZ o nepoštenim ugovornim odredbama uvijek treba tumačiti tako da nepoštene ugovorne odredbe nisu obvezujuće za potrošače, i to kao da nikada nisu postojale, tako da ne mogu imati učinak u odnosu na potrošača, sve to s posljedicom ponovne uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj bi se potrošač nalazio kada navedena odredba ne bi postojala. Stoga u situaciji kada su nepoštene ugovorne odredbe izmijenjene ili zamijenjene drugim odredbama, s ciljem kako bi se neki ugovor održao na snazi, i to ne samo onda kada do toga dođe izravnom intervencijom zakonodavca, već i onda kada do toga dođe intervencijom ugovornih strana, izvršenom temeljem neke zakonske odredbe, kao što je to ovdje slučaj, to nikako ne može imati za posljedicu smanjenje zajamčene pravne zaštite potrošača, što znači da potrošač u svakoj situaciji, pa tako i u konkretnom slučaju tužiteljica, mora imati mogućnost uspostave činjenično i pravno one situacije u kojoj bi se nalazio da takva nepoštena odredba nije postojala, a osobito mora imati mogućnost ostvarivanja povrata koristi koju je trgovac neopravdano stekao na njegovu štetu temeljem nepoštene i ništetne ugovorne odredbe.

18. Pri donošenju ove odluke, sud je imao u vidu i stajalište Suda Europske unije u odluci broj C-452/18 od 9. srpnja 2020. u kojoj se isto tako navodi da "...članak 6.stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da mu se ne protivi mogućnost da odredba ugovora koji su sklopili prodavatelj robe ili pružatelj usluga i potrošač, a za koju se u sudskom postupku može utvrditi da je nepoštena, valjano bude predmet ugovora o obnovi između tog prodavatelja robe ili pružatelje usluga i tog potrošača, kojim se potonji odriče učinka do kojih bi dovelo proglašavanje te odredbe nepoštenom pod uvjetom da je to odricanje rezultat slobodnog i informiranog pristanka potrošača...". Nadalje se navodi i "Članak 3. stavak 1. Direktive 93/13 u vezi s točkom 1. Pod točkom (q) njezina Priloga, kao njezin članak 6. stavak 1., treba tumačiti tako da odredba sadržana u ugovoru koji su sklopili prodavatelj robe ili pružatelj usluga i potrošač kako bi razriješili postojeći spor, a kojom se potrošač odriče isticanja pred nacionalnim sudom zahtjeva koje bi mogao istaknuti da nema te odredbe, može se smatrati "nepoštenom" osobito ako navedeni potrošač nije mogao raspolagati relevantnim informacijama koje bi mu omogućile shvaćanje pravnih posljedica koje za njega iz te odredbe proizlaze." Konačno, sud je imao u vidu i da se konverzija kredita u valuti CHF, onako kako je uređena navedenim Zakonom, odnosi isključivo na ugovorne obveze proizašle iz ugovora o kreditu i niti jedna odredba ZID ZPK/15 ne širi primjenu konverzije na izvanugovorne odnose stranaka, kao što su restitucijski zahtjevi (stečeno bez osnove) temeljem ništetnih ugovornih odredbi te je imao u vidu i da se tužiteljica niti jednom odredbom sklopljenog Dodatka Ugovora ne odriče prava zahtijevati potpuno obeštećenje temeljem ništetnih ugovornih odredbi ugovora o kreditu u valuti CHF.

19. Glede odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026., u kojoj je zauzeto pravno shvaćanje da "Petrošač korisnik kredita koji je na temelju ZID ZPK/15 ugovaranjem Aneksa Ugovoru o kreditu konvertirao kredit ugovoren s valutnom klauzulom u švicarskom franku i promjenjivom kamatnom stopom u kredit s valutnom klauzulom u EUR nema pravo na utvrđenje i isplatu

iznosa preplaćenih na temelju ništetnih ugovornih odredaba iz temeljnog ugovora o kreditu s ništetnom promjenjivom kamatnom stopom i ništetnom valutnom klauzulom u CHF, ali ima pravo na zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu za razdoblje od dana sklapanja temeljnog ugovora kreditu pa do utvrđenog dana prestanka obveze izvršene konverzijom kredita (30. rujna 2015.) i to u punom iznosu bez oduzimanja od preplate utvrđene u konverziji.", za istaknuti je da ovaj sud, unatoč tomu, a imajući u vidu sadržaj Dodatka koji su stranke sklopile, te odredbe čl. 19.c. ZID ZPK/15, kao i iznesena stajališta Suda Europske unije, smatra da tužiteljica osnovano zahtijeva povrat preplaćenih iznosa s osnove ništetnosti ugovornih odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli u CHF, jer nije utvrđeno da bi se odrekla svojeg prava na sudsku zaštitu u smislu da zahtijeva povrat pretplaćenih iznosa koji su predmet ovog spora, niti je tuženik dokazao da bi joj predočio i informirao je o ekonomskim posljedicama u odnosu na ništetnost spornih ugovornih odredbi.

20. Pritom je za dodati i da proizlazi da tužiteljica nije svojom voljom pristala s bankom Aneksom urediti posljedice ništetnosti ugovornih odredbi kredita u CHF tako da bi se iste otklonile za razdoblje koje je prethodilo sklapanju Sporazuma o konverziji, već je na isto pristala radi otklanjanja daljnjih štetnih posljedica nepovoljne financijske situacije u kojoj se našla uslijed nepredvidivog kretanja tečaja CHF i posljedično visine otplatne rate, a za dodati je i da se niti nije tom prilikom mogla odreći prava koja joj pripadaju temeljem posljedica nepoštenih ugovornih odredbi osnovnog ugovora o kreditu do dana sklapanja sporazuma o konverziji.

21. Ovo posebno iz razloga jer odredbe ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli u CHF u vrijeme provedbe konverzije nisu uopće bile utvrđene ništetnima u kolektivnom sporu, budući da je tek presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ- 6632/2017 od 14. lipnja 2018. potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/12 od 4. srpnja 2013. kojom je utvrđeno, između ostalog, da je tuženik povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući s istima ugovore o kreditima i koristeći ništetne ugovorne odredbe kojom je glavnica kredita vezana uz valutnu klauzulu u CHF, te je u odnosu na navedenu presudu odbijena revizija tuženice tek presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2221/2018 od 3. rujna 2019., tako da je u vrijeme donošenja ZID ZPK/15 i sklapanja sporazuma o konverziji egzistirala pravomoćna odluka Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-7129/13-4 od 13. lipnja 2014., kojom je preinačena prvostupanjska odluka Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 od 4. srpnja 2013. i odbijen zahtjev za utvrđenje ništetnosti devizne klauzule u CHF.

22. Zaključno je za ponoviti da nije sporna zakonitost i provedba bilo kojeg dijela konverzije provedene sukladno ZID ZPK/15, međutim, tim sporazumom samo je redefiniran ugovorni odnos između korisnika kredita i banke "pro futuro" i retroaktivno, ali se time nije rješavalo pitanje nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu, odnosno posljedice tako provedene konverzije nemaju utjecaj na ugovorni odnos u smislu da bi otklonile ili izmijenile učinke ugovora o kreditu do dana sklapanja Aneksa ugovoru o kreditu, a samim time i učinke ništetnosti odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli koji proizlaze iz presuda povodom kolektivne tužbe radi ništetnosti promjenjive kamatne stope i valutne klauzule u CHF. Pritom je za ukazati i da, prema mjerodavnoj praksi Suda Europske unije u predmetu C-186/16, kod obveza banaka prema korisnicima kredita, nije dovoljno da je odredba jasna i razumljivo sastavljena već je nužno potrošaču ponuditi dovoljno informacija kako bi mogao donijeti razborite odluke, a koje informacije tuženik nije pružio

tužiteljici, odnosno nije dokazao da bi joj pružio dovoljno informacija kako bi mogla shvatiti ekonomske posljedice svoje odluke o prihvaćanju konverzije u odnosu na njeno pravo na potpuno obeštećenje zbog ništetnih odredbi do dana konverzije. Stoga, po shvaćanju ovog suda, tužiteljica, kao korisnica kredita u CHF koja je sklopila Dodatak uz Ugovor, ima pravo potraživati stečeno bez osnove temeljem ništetnih ugovornih odredbi i to isključivo u odnosu na razdoblje važenja Ugovora o kreditu u CHF do dana provedbe konverzije sklapanjem Dodatka Ugovoru o kreditu, a u vidu razlike preplate koja je dobivena konverzijom i one koja bi joj pripadala temeljem posljedica ništetnosti spornih ugovornih odredbi predmetnog Ugovora o kreditu u CHF, ako u tom smislu nije u potpunosti obeštećena konverzijom.

23. Slijedom svega navedenog, sud je utvrdio da su ništetne odredbe predmetnog Ugovora kojima je ugovorena obveza tužiteljice na povrat kredita uz primjenu valutne klauzule i to obračunom u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tuženika na dan plaćanja, kao i odredbe o promjeni kamatne stope sukladno Odluci tuženika. Pritom je za dodati i da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi, kako to propisuje odredba čl. 328. ZOO.

24. S obzirom na ništetnost navedenih odredbi, tuženik ne bi imao pravo na naplatu svog potraživanja na temelju istih, odnosno, sukladno čl. 323. ZOO, bio bi dužan vratiti tužiteljici sve što je primio po osnovama koje su utvrđene ništetnim. Nadalje, i čl. 1111. ZOO, koji uređuje institut stjecanja bez osnove, propisano je da je stjecatelj dužan vratiti dio imovine druge osobe koji je prešao u njegovu imovinu, odnosno naknaditi vrijednost postignute koristi, ako taj prijelaz nema osnove u nekom pravnom poslu, odluci suda, odnosno druge nadležne vlasti ili zakonu. Pritom je za istaknuti da se tužiteljica može pozivati na utvrđenja iz presude donesene u postupku povodom tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava, čak i ako ne potražuje naknadu štete, jer pravilnim tumačenjem odredbe čl. 502.c ZPP proizlazi da taj termin podrazumijeva sve vrste, odnosno oblike kompenzacija koje potrošač postavlja prema trgovcu, a ne samo zahtjeve za naknadu štete, s tim da tužiteljica i tvrdi da provedenom konverzijom nije u potpunosti obeštećena.

25. Radi utvrđenja visine tužbenog zahtjeva, odnosno je li tužiteljica sklapanjem Aneksa obeštećena do dana konverzije Ugovora, ako bi se njena obveza do tada uzela po početnoj kamatnoj stopi i početnom tečaju, sud je proveo dokaz vještačenjem po vještaku financijske struke Darku Prpiću iz društva Darfin d.o.o., koji je u nalazu i mišljenju naveo da ukupna razlika s osnove promjena kamatne stope između anuiteta prema obračunu banke primjenom izmijenjenih kamatnih stopa u odnosu na anuitete prema simuliranom početnom otplatnom planu, za sve anuitete za koje je utvrđen više plaćeni iznos, iznosi 5.754,24 CHF, odnosno kunska protuvrijednost iznosi 31.335,93 kn, a po fiksnom tečaju eura (1 EUR = 7,53450 kn) iznosi 4.159,01 EUR. Utvrdio je i da ukupna razlika s osnove valutne klauzule između anuiteta po srednjem tečaju banke važećem na dan plaćanja u odnosu na anuitete po srednjem tečaju banke važećem na dan isplate kredita, za sve anuitete za koje je utvrđen više plaćeni iznos, iznosi 108.729,36 kn, odnosno 14.430,91 EUR. Utvrdio je i da ukupna razlika s osnove promjena kamatne stope između anuiteta prema obračunu banke primjenom izmijenjenih kamatnih stopa u odnosu na anuitete prema simuliranom početnom otplatnom planu, za sve anuitete za koje je utvrđen manje plaćeni iznos, iznosi -871,08 CHF, odnosno kunska protuvrijednost iznosi -5.528,03 kn, a u valuti EUR iznosi -733,69 EUR, a utvrdio je i da ukupna razlika s osnove valutne klauzule između anuiteta po srednjem tečaju banke važećem na dan plaćanja u odnosu na anuitete po srednjem tečaju banke važećem na dan isplate kredita, za sve anuitete za koje je utvrđen manje plaćeni iznos, iznosi -5.270,90 kn,

odnosno -699,57 EUR. Vještak je utvrdio i da zatezne kamate na više plaćene razlike između anuiteta s osnove promjena kamatne stope do dana 30. rujna 2015. iznose 2.450,46 EUR, a zatezne kamate na više plaćene razlike između anuiteta s osnove valutne klauzule do istog dana iznose 4.450,75 EUR, odnosno ukupno zatezne kamate na preplaćene anuitete po obje osnove iznose 6.901,21 EUR. Vještak je naveo i da je, prema Izračunu konverzije na dan 30. rujna 2015., tužiteljici utvrđena preplata po izvršenim uplatama po kreditu u CHF u odnosu na anuitete po kreditu u EUR na dan 30. rujna 2015. u iznosu 7.347,69 EUR, što u kunske protuvrijednosti po srednjem tečaju banke na dan konverzije iznosi 56.127,77 kn te je vještak utvrdio i da je konverzija izvršena sukladno odredbama ZID ZPK/15 (čl. 19.c).

26. Očitujući se na primjedbe stranaka, vještak je u pisanoj dopuni nalaza naveo da je vještačenje izrađeno sukladno zadatku vještačenja, te da tuženik prigovara metodologiji, koja je u skladu sa zadatkom vještačenja, odnosno da je prilikom izračuna razlika s osnove promjena kamatne stope korišten ugovoreni tečaj otplate kredita po srednjem tečaju za CHF banke na dan isplate, a koji je primijenjen u otplati kredita, dok je prilikom izračuna razlika s osnove valutne klauzule korišten tečaj na dan isplate kredita primijenjen na anuitete za koje bi tužitelj bio zadužen bez primjene rasta kamatne stope, te se tom metodologijom dolazi do istih izračuna kao i metodologijom koju predlaže tuženik. Vještak je ustrajao pri svojim utvrđenjima te je naveo da je prikazao sveukupnu razliku, tj. više i manje plaćene iznose s osnove valutne klauzule, te je u zaključku izdvojio posebno tzv. manje plaćene iznose, napominjući da priznavanje manje plaćenih razlika predstavlja pravno pitanje. Na primjedbe i prijedlog tužiteljice, vještak se očitovao navodeći da razlika iznosa preostale glavnice prema obračunu banke primjenom izmijenjenih kamatnih stopa i tečaja na dan plaćanja, u odnosu na iznos preostale glavnice prema početnom otplatnom planu primjenom tečaja na dan isplate kredita iznosi 166.293,66 kn, dok je tužiteljici utvrđena razlika glavnice u konverziji u iznosu od 133.875,65 kn, pa razlika nepriznate glavnice iznosi 32.418,01 kn, odnosno 4.302,61 EUR. Dodao je i da je pravno pitanje na koji će se način preplata priznata tužiteljici prilikom provođenja konverzije uzeti u obzir, odnosno hoće li se preplata utvrđena konverzijom oduzimati od zateznih kamata obračunatih na razlike anuiteta zbog promjene kamatne stope i tečaja ili samih razlika anuiteta zbog promjene kamatne stope i tečaja.

27. U usmenom obrazloženju svojih utvrđenja, vještak je naveo da ostaje u cijelosti kod pisanog nalaza i njegove dopune te očitovanja od 27. travnja 2026., osim u dijelu dopune nalaza na str. 3, pod B, kod iznosa 7.347,69 treba stajati EUR umjesto kn, a kod iznosa 56.127,77 treba stajati kn, a ne EUR. U dijelu primjedbi tuženika ponovio je da se radi o primjedbama pravne prirode, kao i da je način uračunavanja preplate pitanje pravne prirode.

28. Nalaz i mišljenje vještaka te njegovu dopunu sud je prihvatio kao nepristrano i obrazloženo, te sukladno pravilima struke, a vještak je svoja utvrđenja i usmeno obrazložio otklanjajući primjedbe tuženika te je otklonio i omašku iz nalaza glede navođenja neispravne valute. Za dodati je da je nalaz i mišljenje sačinjeno sukladno zadatku vještačenja, a primjedbe tuženika, koji zapravo prigovara zadatku vještačenja, jer smatra da bi trebalo primijeniti kamatnu stopu koja se primjenjivala na kunske kredite, predstavljaju prigovor pravne prirode, što je tuženik i sam priznao, navodeći da nema primjedbi na sam izračun, pri čemu je za ukazati da u slučaju ništetnosti neke ugovorne odredbe nema mjesta nadomještanju iste nekom drugom, što bi bilo u slučaju da se primjeni kamatna stopa koja se primjenjivala na kunske kredite, već se uzima kao da te ništene odredbe nije ni bilo, pa je za izračun preplate obveze tužiteljice mjerodavna početno ugovorna kamatna stopa, koju je vještak i

uzeo u obzir. Nadalje, primjedbe tužiteljice vještak je otklonio dopunjujući svoja utvrđenja i izračunom razlike manje priznate glavnice u konverziji.

29. Zahtjev tužiteljice usmjeren na isplatu je restitucijski zahtjev, zastarijevanje kojeg počinje teći od pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora (pravno shvaćanje zauzeto na 1. sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske 30. siječnja 2020.). Kako je odluka suda donesena u sporu povodom kolektivne tužbe, u dijelu koji se odnosi na utvrđenje ništetnosti odredbi o promjenjivoj kamatnoj stopi postala pravomoćna 13. lipnja 2014., a u dijelu utvrđenja ništetnim odredbi o valutnoj klauzuli u CHF tek 14. lipnja 2018., proizlazi da za potraživanje isplate zbog ništetnosti ovih odredbi petogodišnji zastarni rok do podnošenja tužbe (11. lipanj 2019.) nije protekao.

30. Tužiteljica je konačno postavila tužbeni zahtjev usmjeren na isplatu u skladu s utvrđenjima vještaka iz osnovnog i dopunskog nalaza i mišljenja, potražujući po osnovi ništetnosti odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi iznos od 4.159,01 EUR te iznos od 14.430,91 EUR po osnovi ništetnosti odredbe o valutnoj klauzuli u CHF, sve sa zateznim kamatama tekućim od dana konverzije, odnosno 1. listopada 2015. do isplate, koji iznosi predstavljaju utvrđenu razliku preplate pojedinačnih anuiteta po osnovi ništetnosti obje sporne odredbe i to samo uzimajući u obzir pozitivne razlike, te je zatražila isplatu zateznih kamata obračunatih na pojedine preplaćene iznose po obje osnove od dana plaćanja do dana konverzije u iznosu od 6.901,21 EUR, kao i povrat razlike manje priznate glavnice u iznosu od 4.302,61 EUR sa zateznim kamatama tekućim od 1. listopada 2015. do isplate, čime je preinacila tužbu, jer je zatražila više iznose od ranije zatraženih. Radi se o preinaci tužbe koja je uslijedila nakon zaključenja prethodnog postupka, međutim, do koje je došlo bez krivnje tužiteljice, jer ona do provođenja vještačenja, odnosno dopune nalaza i mišljenja, nije mogla znati za koji ukupno iznos nije obeštećena, odnosno koji iznos je tuženik stekao i za koji ostvario korist temeljem ništetnih odredbi, pa je preinaku sud dopustio primjenom odredbe čl. 190. st. 2. i 3. ZPP, jer, osim toga, smatra i da se radi o preinaci svrsishodnoj za konačno rješenje odnosa među strankama.

31. Tužiteljica s pravom nije umanjila utvrđene iznose preplate za tzv. negativne razlike, jer odredba čl. 323. st. 2. ZOO propisuje da je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje ništetnog ugovora odgovoran svome suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti, pa stoga tuženik, na čijoj su strani razlozi krivnje za sklapanje takvog ugovora, ne može ostvariti pravo na naknadu štete od tužiteljice ili isplatu tražbine s osnove tzv. negativne razlike, odnosno u konkretnom slučaju ne postoji osnova da se za navedene negativne razlike umanje po tužitelju preplaćeni iznosi, a osim toga, za iste tuženik nije niti istaknuo prigovor prijeboja niti postavio protutužbeni zahtjev. Međutim, nije umanjila svoju tražbinu niti za preplatu obveze koja joj je priznata prilikom konverzije, što bi bilo ispravno jer korisnici kredita ne mogu kumulirati pretplatu koja im je priznata konverzijom i onu koja proizlazi iz nepoštenih i ništetnih odredbi osnovnog ugovora o kreditu do dana konverzije, nego imaju pravo na razliku ukoliko ona postoji, jer u tom dijelu nisu obeštećeni. Isto tako nisu obeštećeni niti u slučaju ako im je manje priznata preostala glavnica po kreditu, u odnosu na onu koja im je trebala biti priznata po početnoj kamatnoj stopi i početnom tečaju, jer to predstavlja korist koju je tuženik ostvario zbog ništetnih odredbi. Primjenom čl. 172. ZOO (red uračunavanja, tj. kamate, pa glavnica) za iznos preplate priznate u konverziji potrebno je najprije umanjiti iznos obračunatih zateznih kamata, a tek ako su iste podmirene, tada i daljnje iznose preplaćenih anuiteta.

32. Kako je u postupku utvrđeno da je tužiteljici priznata preplata u iznosu od 7.347,69 EUR, a da zatezne kamate na preplaćene anuitete po obje osnove do dana konverzije iznose ukupno 6.901,21 EUR, proizlazi da su iste do toga dana u potpunosti podmirene, pa je odbijen zahtjev tužiteljice za isplatu zateznih kamata u iznosu od 6.901,21 EUR. Nadalje, za preostali iznos priznate pretplate od 446,48 EUR, umanjen je u postupku utvrđeni iznos preplate obveze tužiteljice po osnovi ništetnosti odredbe o promjeni kamatne stope od 4.159,01 EUR, pa joj je, temeljem čl. 323. st. 1. ZOO, dosuđena razlika u iznosu od 3.712,53 EUR, a odbijen dio zahtjeva po toj osnovi u iznosu od 446,48 EUR. Dosuđen joj je i utvrđeni iznos preplate njene obveze po osnovi ništene odredbe o valutnoj klauzuli od 14.430,91 EUR, kao i iznos manje priznate glavnice od 4.302,61 EUR, sve sa zateznim kamatama, odnosno daljnjim zateznim kamatama (na iznose preplaćenih anuiteta) tekućim od provedbe konverzije, tj. 1. listopada 2015., do isplate. Glede tužbenog zahtjeva usmjerenog na isplatu manje priznatog iznosa glavnice kod konverzije, za dodati je i da je priznavanjem manjeg iznosa od onog na koji bi tužiteljici pripadalo pravo zbog ništetnih odredbi, unatoč tomu što je izračun izvršen sukladno ZID ZPK/15, tuženik ostvario korist, na povrat koje tužitelj ima pravo u smislu čl. 323. st. 1. ZOO, i tek priznavanjem iste se tužitelj dovodi u poziciju kao da ništetnih odredbi do dana konverzije nije ni bilo. Nadalje, niti navedena tražbina nije zastarjela, imajući u vidu da je tuženik tu korist ostvario prilikom konverzije te da pitanje ništetnosti odredbi po osnovi kojih je obveza tužiteljice preplaćena, odnosno izračunata joj glavnica prilikom konverzije, konačno pravomoćno riješeno tek odlukom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 14. lipnja 2018., pa tek od tada teče petogodišnji zastarni rok i za ovaj dio tražbine, koji do dana podnošenja tužbe, kojom je zatraženo obeštećenje zbog ništetnih odredbi, što uključuje i korist koju je tuženik ostvario na štetu tužiteljice priznavanjem manjeg iznosa preostale glavnice pri konverziji Ugovora u eurski kredit, od onog koji joj je trebao biti priznat s obzirom na ništetnost tih odredbi, nije protekao.

33. Za dodati je i da tužiteljici pripada pravo na zatezne kamate od dana plaćanja pojedinog preplaćenog anuiteta, odnosno od dana stjecanja, odnosno ostvarivanja koristi, sukladno odredbi čl. 1115. ZOO, s obzirom da se radi o povratu stečenog bez osnove, odnosno naknadi za ostvarenu korist i to zato jer je tuženik bio nesavjestan, budući da je morao znati, s obzirom na izostanak pregovaranja i informiranja o načinu promjene kamatne stope i svim parametrima o kojima to ovisi, kao i o svim rizicima predmetne valutne klauzule, te s obzirom na moguće posljedice (znatna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužiteljice), da se radi o ništetnim ugovornim odredbama, pa zatezne kamate teku od dana uplate pojedinog preplaćenog anuiteta do isplate, odnosno na razliku glavnice od dana konverzije, tj. od kada je tuženik ostvario tu korist.

34. Odluka o troškovima postupka temelji se na čl. 154. st. 5. ZPP (kada se uzme u obzir uspjeh u osnovi i uspjeh u visini, tužiteljica nije uspjela s neznatnim dijelom tužbenog zahtjeva i to pretežno u dijelu sporedne tražbine, koja se niti ne uzima u obzir kod utvrđivanja uspjeha u postupku), a troškovi su odmjereni primjenom čl. 155. ZPP, kao i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (Narodne novine br. 138/23, dalje: Tarifa) te sukladno vrijednosti predmeta spora.

35. Tužiteljici su priznati troškovi zastupanja po punomoćniku odvjetniku i to: trošak sastava tužbe po Tbr. 7. toč. 1. (250 bodova), trošak sastava podnesaka od 13. listopada 2020., 9. travnja 2021., 13. ožujka 2026. i 15. svibnja 2026., sve po Tbr. 8. toč. 1 (4x250 bodova), trošak zastupanja na ročištima od 23. studenog 2020., 10. veljače 2025., 10. rujna 2025. i 2. rujna 2026., sve po Tbr. 9. toč. 1. (4x250 bodova),

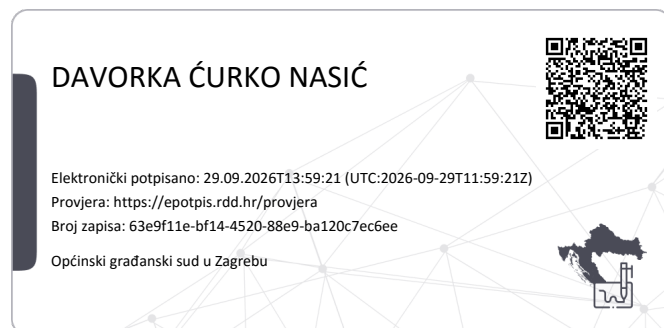
kao i trošak PDV-a u iznosu 1.125,00 EUR te trošak vještačenja u ukupnom iznosu od 450,00 EUR.

36. Slijedom navedenog, dosuđena joj je naknada parničnog troška u ukupnom iznosu od 6.075,00 EUR i to sa zateznim kamatama, sukladno čl. 151. st. 3. ZPP, tekućim od dana donošenja presude pa do isplate.

37. Odluka o visini kamatne stope temelji se na čl. 29. st. 2. ZOO.

U Zagrebu, 29. rujna 2026.

Sutkinja:
Davorka Ćurko Nasić

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka presude, a koja se podnosi putem ovoga suda županijskom sudu.

DNA:

- pun. tužitelja
- pun. tuženika

Broj zapisa: **9-3088d-dd8ba**

Kontrolni broj: **081ab-d6e06-83931**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.